

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Pavla Molka a Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **T. K.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2014, č. j. KrÚ 51539/2014/ODSH/13, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 29. 5. 2015, č. j. 61 A 3/2015 – 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) včasnou kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud jako opožděnou odmítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2014, č. j. KrÚ 51539/2014/ODSH/13 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Přelouč (dále jen „městský úřad“), ze dne 5. 5. 2014, č. j. MUPC 6645/2014.

II. Relevantní skutkové okolnosti vyplývající ze správního spisu

[2] Stěžovatel byl dne 14. 7. 2013 zastaven hlídkou Policie ČR a kontrolován jako řidič osobního automobilu. Nejdříve se podrobil dechové zkoušce na požití alkoholu před jízdou s výsledkem 1,15 promile alkoholu, další zkoušku odmítl s tvrzením, že není schopen po operaci plic nadýchat, a následně také odmítl výzvu policisty k odběru biologického materiálu ve zdravotnickém zařízení. Rozhodnutím městského úřadu ze dne 5. 5. 2014, č. j. MUPC 6645/2014, byl stěžovatel uznán vinným z porušení ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku v provozu na pozemních komunikacích podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu; za to mu byla uložena peněžitá pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku.

[3] Stěžovatel byl v řízení zastoupen zmocněncem K. S. (dále jen „zmocněnec“) na základě plné moci ze dne 3. 4. 2014, v jejímž textu zmocněnec požádal o doručování veškerých písemností na elektronickou adresu X. Při ústním jednání dne 24. 4. 2014 zmocněnec zopakoval žádost o doručování na adresu X a namítl podjatost oprávněné úřední osoby. Ve vyjádření k řízení ze dne 24. 4. 2014 zmocněnec městský úřad požádal, aby byl vyrozuměn „...o termínu svědeckých výpovědí předvolaných spolujezdců obviněného a také o rozhodnutí o vyloučení oprávněné úřední osoby na moji elektronickou adresu Y. Tato elektronická adresa je uzpůsobena pro příjem podání od orgánů státní správy.“

[4] Dne 25. 4. 2014 vydal městský úřad usnesení č. j. MUPC 6567/2014, kterým rozhodl, že oprávněná úřední osoba není podjatá, a zaslal jej zmocněnci na adresu X. Stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí o vyloučení oprávněné úřední osoby žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 29. 7. 2014, č. j. KrÚ 49340/2014/ODSH/13, které se pokusil zmocněnci zaslat na obě jím uvedené elektronické adresy. Na adresu Y se mu však zprávu nepodařilo odeslat z důvodu chybného formátu zadané elektronické adresy. Rozhodnutí následně žalovaný zaslal také na adresu trvalého pobytu zmocněnce prostřednictvím provozovatele poštovní služby.

[5] Městský úřad vydal dne 5. 5. 2014 ve věci samé rozhodnutí. Téhož dne rozhodnutí zaslal na obě zmíněné elektronické adresy zmocněnce, přičemž z adresy Y se zpráva vrátila jako nedoručitelná. Městský úřad rozhodnutí zaslal rovněž prostřednictvím provozovatele poštovní služby, přičemž stěžovateli bylo řádně doručeno. Zmocněnci však doručeno nebylo, zásilka nebyla ve lhůtě vyzvednuta, proto byla zmocněnci vložena do schránky.

[6] Rozhodnutí městského úřadu napadl stěžovatel blanketním odvoláním, na jehož základě žalovaný rozhodnutí přezkoumal podle revizního principu a odvolání zamítl. Rozdělovník rozhodnutí obsahuje pokyn, aby bylo rozhodnutí zasláno na obě elektronické adresy uváděné zmocněncem a prostřednictvím provozovatele poštovní služby také na adresu trvalého pobytu zmocněnce. Správní spis však neobsahuje doklad o doručování na zmíněné elektronické adresy; rozhodnutí doručované prostřednictvím

pokračování

provozovatele poštovních služeb, které zmocněnec nevyzvedl, bylo dne 27. 8. 2014 vloženo do jeho schránky (doručenka na č. l. 102 správního spisu).

III. Řízení před krajským soudem

[7] Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel ke krajskému soudu žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a to prostřednictvím datové schránky právního zástupce stěžovatele dne 21. 1. 2015. V žalobě stěžovatel zpochybnil datum skutečného doručení rozhodnutí žalovaného, neboť podle jeho názoru k doručení došlo až po uplynutí prekluzivní lhůty pro projednání přestupku podle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), ke kterému došlo dne 15. 7. 2014.

[8] Zmocněnec zdůraznil, že výslovně požádal o doručování všech písemností ve věci na elektronickou adresu Y ve svém podání ze dne 28. 5. 2014, jež společně s potvrzením o přijetí podání žalovaným přiložil k žalobě. Na této adrese má zmocněnec zřízen důvěryhodný elektronický podpis, vydaný certifikační autoritou PostSignum. Rozhodnutí žalovaného však bylo zmocněnci bez předchozího pokusu o doručení na zmíněnou elektronickou adresu doručováno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu jeho trvalého pobytu, což nemohlo vést k uplatnění fikce doručení a právní moc rozhodnutí byla vyznačena nesprávně. Rozhodnutí žalovaného bylo podle stěžovatele doručeno řádně až dne 8. 12. 2014, kdy se s jeho obsahem seznámila zmocněnkyně zmocněnce M. V. při osobním nahlédnutí do spisu, tedy po uplynutí výše zmíněné prekluzivní lhůty.

[9] Krajský soud usnesením žalobu odmítl jako opožděnou. Předně konstatoval, že nemůže přihlížet k podání ze dne 28. 5. 2014, které obsahuje požadavek doručování veškerých písemností na elektronickou adresu Y. Stěžovatel, jehož zmocněnkyní byly pořízeny kopie ze správního spisu, nedoložil ani kopii tvrzeného podání, ani danou listinu přímo v kopii ze správního spisu, jež by byla opatřena číslem listu. Krajský soud ověřil, že takové podání ve správním spise, který je opatřen spisovým přehledem a jehož listy jsou řádně číslovány, obsaženo není. Nic přitom nenasvědčuje, že by bylo se spisem manipulováno, a stěžovatel ani nic takového netvrdí. Krajský soud proto uzavřel, že ve věci bylo doručeno pouze jedno podání zmocněnce s žádostí o doručování na elektronickou adresu Y, a to podání ze dne 24. 4. 2014, které se však vztahovalo pouze k výslovně uvedeným písemnostem městského úřadu.

[10] Pro správní orgány proto byla stěžejní plná moc udělená zmocněnci dne 3. 4. 2014, která obsahovala jednoznačnou žádost o doručování veškerých písemností zmocněnci na elektronickou adresu X, potvrzenou následovně při ústním jednání. Městský úřad při doručování svého rozhodnutí nad rámec žádosti zmocněnce učinil pokus o doručení na obě zmíněné elektronické adresy, avšak na adresu Y se zprávu nepodařilo ani doručit, ani odeslat, a to z důvodu vadného formátu adresy. Krajský soud v návaznosti na to zpochybnil stěžovatelovo tvrzení, že existence uznávaného elektronického podpisu k adrese Y je ověřitelná u certifikační autority PostSignum, neboť je mu z věci vedené pod

sp. zn. 61 A 28/2014, v rámci které učinil dotaz na PostSignum, známo, že tento poskytovatel zmocněnci žádnou službu vztahující se ke zmíněné adrese neposkytl.

[11] V důsledku absence elektronického podpisu u adresy Y na ni podle krajského soudu nelze účinně doručovat rozhodnutí správního orgánu, neboť tomu brání ustanovení § 19 odst. 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle kterého je v případě doručování na elektronickou adresu na žádost adresáta písemnost doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. I pokud by se tedy žalovaný pokusil o doručení na elektronickou adresu Y a odeslání se zdařilo, což není pravděpodobné s ohledem na neúspěšnou snahu o doručování ze strany městského úřadu v důsledku použití diakritiky v dané adrese, nemohlo by být doručení zprávy potvrzeno zprávou podepsanou uznávaným elektronickým podpisem zmocněnce a muselo by být v souladu s § 19 odst. 8 správního řádu doručováno na adresu jeho trvalého pobytu.

[12] Stěžovatelovo právo podle § 19 odst. 3 správního řádu je navíc limitováno jednak tím, že požadavek doručování na elektronickou adresu je s ohledem na znění daného ustanovení podroben správnímu uvážení, a jednak právě ustanovením § 19 odst. 8 správního řádu, z něž vyplývá, že na elektronickou adresu bez uznávaného elektronického podpisu nelze účinně doručovat. Žalovaný proto nepostupoval v rozporu se zákonem, jestliže rozhodnutí o odvolání na elektronickou adresu Y nedoručoval. Z průběhu řízení dále bez pochyb vyplynulo, že zmocněnec kvalifikovaným způsobem nepotvrzoval doručení zprávy ani na elektronickou adresu X; městský úřad tudíž musel v souladu s ustanovením § 19 odst. 8 správního řádu rovněž přistoupit k doručování prostřednictvím poskytovatele poštovní služby. Nelze tedy mít důvodně za to, že by tento způsob doručování vedl k urychlení řízení ve smyslu ustanovení § 19 odst. 3 správního řádu.

[13] Již z řízení před městským úřadem totiž jasně vyplynulo, že doručování zmocněnci na elektronickou adresu X nepřispívá k rychlosti řízení, žalovaný proto neměl důvod, aby se k pokusu o doručování na elektronické adresy zmocněnce uchýlil. Vzhledem k tomu, že ustanovení § 19 odst. 3 správního řádu spojuje doručování na elektronickou adresu, zejména s rychlostí vedení řízení, přičemž se v tomto směru očekává aktivita na straně účastníka řízení, je v souladu se zákonem, pokud správní orgán druhého stupně od tohoto způsobu v důsledku jeho zjevné neefektivity upustil a doručoval, jako by adresát o doručování na elektronickou adresu nepožádal. Nelze přitom tvrdit, že takový postup jde k tíži procesních práv stěžovatele, neboť na zmíněný způsob doručování jednak není právní nárok a jednak je upuštění od doručování tímto způsobem v projednávaném případě důsledkem nečinnosti účastníka řízení, respektive jeho zmocněnce, tam, kde je aktivita výslovně vyžadována.

[14] Rozhodnutí žalovaného bylo proto v souladu se zákonem doručováno zmocněnci prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb, přičemž bylo připraveno k vyzvednutí dne 14. 8. 2014 a adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a poučen; dne 27. 8. 2014 byla zásilka vložena do schránky. Rozhodnutí žalovaného tak bylo zmocněnci doručeno fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu, a to dne 25. 8. 2014. Dvouměsíční lhůta pro podání

pokračování

žaloby skončila dne 27. 10. 2014 v souladu s § 40 odst. 2 a 3 s. ř. s. Žaloba, podaná dne 21. 1. 2015, byla v důsledku toho krajským soudem jako opožděná odmítnuta.

IV. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[15] Usnesení krajského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností z důvodů dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného byla včasná, přičemž spornou otázkou je, zda bylo rozhodnutí žalovaného doručeno fikcí dne 25. 8. 2014, jak tvrdí krajský soud, nebo až dne 8. 12. 2014, jak tvrdí stěžovatel. Zpochybňuje dva stěžejní argumenty krajského soudu, podle kterých (i) stěžovatel nestanovil elektronickou adresu k doručování, a (ii) i pokud by tak učinil, žalovaný neměl povinnost na ni doručovat.

[17] Ve vztahu k prvnímu argumentu stěžovatel přiznává, že způsob stanovení adresy k doručování správnímu orgánu prvního stupně byl zmatečný, avšak předmětem soudního řízení je otázka, na jakou adresu měl doručovat žalovaný, nikoliv městský úřad. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 5 As 44/2010 – 56, vyplývá, že stanoví-li účastník adresu k doručování podle § 19 odst. 3 správního řádu, vztahuje se tato adresa k doručování písemností orgánem, kterému je takto oznámena. Pro doručování odvolacím orgánem není relevantní, na kterou adresu účastník požádal o doručování v prvním stupni; ten může naopak správní orgán prvního stupně požádat o doručování na jednu adresu, zatímco odvolací orgán na adresu odlišnou.

[18] Stěžovatel přitom žalovaného požádal o doručování na elektronickou adresu Y podáním ze dne 28. 5. 2014, přičemž považuje za chybný názor krajského soudu, podle kterého k tomuto podání nelze přihlížet, neboť není součástí spisu. Stěžovatel totiž nemůže ovlivnit, zda správní orgán založí jeho podání do spisu. Učinění podání přitom prokázal přiložením potvrzení o jeho doručení k žalobě, jehož součástí je unikátní identifikátor dokumentu, jakož i datum jeho zaevidování. Pokud měl krajský soud o daném podání pochybnosti, mohl si o něm od žalovaného vyžádat informaci ohledně jeho obsahu. Rovněž tvrzení krajského soudu, že stěžovatel nepředložil kopii odeslaného e-mailu, není pravdivé, neboť stěžovatel tak učinil v příloze k žalobě. Stěžovatel tak při podání žaloby jedinými možnými důkazními prostředky prokázal, že doručil žalovanému podání, kterým mu pro doručování určil elektronickou adresu Y, a proto je názor krajského soudu chybný.

[19] K druhému argumentu krajského soudu stěžovatel uvádí, že jako přílohu žaloby předložil důkaz, že ostatní správní orgány mu na elektronickou adresu Y písemnosti doručují a on jejich přijetí potvrzuje. Úvahy, zda je na dané adrese zřízen elektronický podpis, nejsou relevantní, neboť zákon požaduje pouze potvrzení přijetí písemnosti zprávou opatřenou elektronickým podpisem, přičemž nevyžaduje, aby tato zpráva byla odeslána ze stejné adresy, na kterou je mu doručováno. Stěžovatel prokázal, že přijetí potvrzení v jiných případech z odlišné adresy potvrzuje.

[20] Stěžovatel odmítá rovněž argumentaci nesprávným formátem elektronické adresy, neboť od roku 2009 je možné užívat ve jméně domény veškeré znaky národních abeced členských států Evropské unie, standardní programy jako Microsoft Outlook odesílání zpráv na adresy s diakritikou podporují a ostatní správní orgány na zmíněnou elektronickou adresu bez obtíží doručují. Žalovaný disponuje několika IT specialisty, kteří mohli technické potíže při zápisu domény obejít jejím zapsáním v UTF-8 formátování, čehož však žalovaný nevyužil. Vada tudíž není ve formátu elektronické adresy, nýbrž v technickém vybavení žalovaného, což však nemůže jít k tíži stěžovatele.

[21] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s názory krajského soudu.

V. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[22] Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Na základě ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud při přezkumu rozhodnutí krajských soudů vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, ledaže by bylo řízení před soudem zmatečné, bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li rozhodnutí správního orgánu nicotné. K výše uvedeným vadám Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti. Soud přezkoumal napadené usnesení, přihlédl k námitkám uplatněným stěžovatelem a žádné z výše uvedených pochybení v řízení před krajským soudem neshledal.

[23] V případě kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. může Nejvyšší správní soud posuzovat pouze zákonnost odmítnutí žaloby. Stěžovatel svými námitkami zpochybňuje, zda v daném případě skutečně došlo k doručení rozhodnutí žalovaného fikcí. Sporným přitom činí to, zda žalovaný mohl postupovat podle § 19 odst. 8 správního řádu, tedy doručovat rozhodnutí, jako by zmocněnec nepožádal o doručení na elektronickou adresu, a to buď proto, že (i) zmocněnec o doručování na elektronickou adresu nepožádal vůbec, anebo proto, že (ii) zmocněnec nepotvrdil převzetí písemnosti, jež mu na danou adresu zaslal prvostupňový správní orgán.

[24] Podle § 19 odst. 3 správního řádu „[n]evylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení“. Podmínky doručování na elektronickou adresu účastníka řízení upřesňuje § 19 odst. 8 správního řádu, který stanoví, že „[v] případě doručování na elektronickou adresu platí, že písemnost je doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná, doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“

[25] První stěžovatelova námitka se týká otázky, zda zmocněnec vůbec požádal žalovaného o doručování na adresu Y, přičemž stěžovatel tvrdí, že tak skutečně učinil podáním ze dne 28. 5. 2014. Nejvyšší správní soud se však s názorem stěžovatele neztotožňuje.

pokračování

[26] Stěžovatel k žalobě doložil podání z 28. 5. 2014. V předmětu daného e-mailu stojí „S. K. – stanovení doručovací adresy“ a obsahuje v příloze soubor s totožným názvem; stěžovatel doložil rovněž přijetí tohoto e-mailu podatelnou žalovaného. Z podání ovšem nijak nevyplývá jeho skutečný obsah, a především z něj nevyplývá, které konkrétní věci se má týkat a kterému správnímu orgánu je konkrétně určeno, neboť bylo adresováno podatelnam třinácti krajských úřadů a Ministerstvu dopravy. Proto také podání ze dne 28. 5. 2014 nebylo zařazeno do správního spisu, v důsledku čehož krajský soud správně uzavřel, že existenci takového podání, které by obsahovalo zmocněncovu žádost o doručování na elektronickou adresu Y, stěžovatel nedoložil. Pokud tedy krajský soud uvedl, že stěžovatel k žalobě jím tvrzené podání nepřiložil, nezpochybnil tím samotnou existenci podání ze dne 28. 5. 2014, nýbrž stěžovatelovo tvrzení, že se jednalo o podání směřující k této konkrétní věci, obsahující žádost, aby v tomto konkrétním odvolacím řízení bylo zmocněnci doručováno na adresu Y. Nejvyšší správní soud přitom argumentaci nyní posuzovaným podáním ze dne 28. 5. 2014 odmítl již v rozsudku ze dne 11. 2. 2016, č. j. 7 As 312/2015 – 30, kde se jej jiný stěžovatel zastoupený totožným zmocněncem rovněž pokoušel prezentovat jako žádost o doručování na elektronickou adresu Y.

[27] Druhá stěžovatelova námitka se týká otázky, zda mohl žalovaný postupovat podle § 19 odst. 8 správního řádu z toho důvodu, že zmocněnec nepotvrdil převzetí písemností, jež mu na danou elektronickou adresu zaslal prvostupňový správní orgán.

[28] Touto problematikou se Nejvyšší správní soud zabýval mj. v rozsudku ze dne 30. 3. 2016, č. j. 10 As 5/2016 – 36, v němž rozlišil situaci, kdy správní orgán bez dalšího odmítne žádost o doručování na elektronickou adresu, a situaci, kdy správní orgán přestane na elektronickou adresu doručovat v důsledku absence potvrzení přijetí ze strany adresáta: „Pokud účastník požádá o doručování písemností na jím zvolenou elektronickou adresu, správní orgán žádost posoudí podle § 19 odst. 3 správního řádu, tj. posoudí, zda žádaný způsob doručování přispěje k urychlení řízení nebo zda jsou zde jiné opodstatňující důvody. Dospěje-li správní orgán k závěru, že doručování na elektronickou adresu k urychlení řízení nepřispěje (a neshledá ani žádné jiné důvody opodstatňující takovéto doručování, resp. účastník řízení ani žádné takové důvody netvrdí), je oprávněn účastníkovi na požadovanou elektronickou adresu písemnosti nezasílat (a doručovat, jako by účastník o doručování na elektronickou adresu vůbec nepožádal). Správní orgán tak však nemůže učinit bez dalšího, ale je povinen účastníkovi sdělit, že mu na jím požadovanou elektronickou adresu doručovat nebude, včetně důvodů tohoto postupu. [...] Odlišná situace nastane, pokud správní orgán nevyužije výše uvedený postup a bude účastníkovi na jím uvedenou adresu doručovat. Na základě § 19 odst. 8 správního řádu bude písemnost doručena, pokud adresát převzetí této písemnosti potvrdí zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát doručení takové písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání elektronické zprávy, správní orgán písemnost doručí tak, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Proto je § 19 odst. 8 nutno vykládat tak, že správní orgán je povinen zaslat na požadovanou elektronickou adresu pouze první písemnost v řízení zasílanou adresátovi, resp. první písemnost zasílanou adresátovi od okamžiku, kdy požádal o tento způsob doručování. Pokud účastník převzetí této písemnosti nepotvrdí, je správní orgán oprávněn další písemnosti zasílat rovnou tak, jako by adresát o doručování na elektronickou adresu vůbec nepožádal. Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgán není povinen opětovně se pokoušet o doručení na elektronickou adresu

adresáta.“ Závěr, že pokud účastník řízení nepotvrdí převzetí písemnosti zaslané na elektronickou adresu, správní orgán není povinen doručovat tímto způsobem další písemnosti v daném řízení, vyplývá i z bodu 37 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 60/2015 – 39.

[29] Povinností odvolacího správního orgánu doručovat na elektronickou adresu účastníka řízení, který v řízení před správním orgánem prvního stupně nepotvrdil převzetí písemnosti zaslané na tuto adresu, se poté Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 21. 10. 2015, č. j. 9 As 149/2015 – 32: *„Vzhledem k tomu, že zmocněnec stěžovatele nepotvrdil převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, doručoval správní orgán prvního stupně tuto písemnost, jako by zmocněnec o doručení na elektronickou adresu nepožádal. [...] Žalovaný s ohledem na předcházející průběh řízení před správním orgánem prvního stupně správně vyhodnotil, že nemusí doručovat na elektronickou adresu zástupce stěžovatele, pokud bylo zjištěno, že ten převzetí písemností v přecházejícím řízení nikdy nepotvrdil.“* Shodně soud rozhodl i v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 118/2015 – 47: *„...magistrát postupoval správně, pokud v návaznosti na žádost zmocněnkyně stěžovatelky nejprve doručoval na její elektronickou adresu a po nepotvrzení převzetí takto doručované písemnosti nadále doručoval, jako by zmocněnkyně nepožádala o doručování na elektronickou adresu. Nepochybil ani žalovaný, který v nastoleném způsobu doručování pokračoval.“* Obdobný závěr, tedy že ani odvolací správní orgán není povinen doručovat na elektronickou adresu účastníka řízení, který v řízení před správním orgánem prvního stupně nepotvrdil převzetí písemnosti zaslané na tuto adresu, vyplývá i z rozsudků ze dne 19. 6. 2015, č. j. 2 As 202/2014 – 50, a ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 As 276/2015 – 38.

[30] Z výše uvedeného je zjevné, že i pokud by bylo výše zmíněné podání ze dne 28. 5. 2014 skutečně posouzeno jako žádost o doručování na zmocněncovu elektronickou adresu Y, krajský soud správně uzavřel, že žalovaný nepochybil, pokud přistoupil k doručování prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. Ze správního spisu totiž vyplývá, že městský úřad se zmocněncem komunikoval prostřednictvím jím uvedených elektronických adres, avšak zmocněnec nikdy nepotvrdil přijetí těchto zpráv kvalifikovaným způsobem vyžadovaným § 19 odst. 8 správního řádu. Rovněž žalovaný se v rámci dílčího řízení týkajícího se posouzení podjatosti oprávněné úřední osoby na základě žádosti stěžovatelova zmocněnce pokusil o doručení rozhodnutí o odvolání na obě zmocněncem uváděné elektronické adresy, přičemž doručení na adresu X opět nebylo kvalifikovaným způsobem podle § 19 odst. 8 správního řádu potvrzeno, a na adresu Y se žalovanému rozhodnutí ani nepodařilo odeslat. Je přitom irelevantní, zda na danou adresu doručují ostatní správní orgány v jiných věcech, jak tvrdí stěžovatel, neboť podstatné je, zda zmocněnec z dané adresy komunikoval v této konkrétní věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2016, č. j. 8 As 15/2016 – 28, bod 20). Zmocněnec však zákonem požadovaným způsobem nereagoval prostřednictvím ani jedné z jím uvedených elektronických adres; takže pokud žalovaný rozhodnutí o odvolání ve věci samé bez dalšího doručoval prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, postupoval podle názoru Nejvyššího správního soudu v souladu se zákonem.

[31] Na výše uvedeném nic nemění ani otázka, zda se na zmocněncem uvedenou adresu nedařilo doručovat z důvodu technického vybavení žalovaného. Nejvyšší správní soud totiž konstatoval v rozsudku ze dne 24. 7. 2015, č. j. 8 As 55/2015 – 26, publ. pod č.

pokračování

3284/2015 Sb. NSS, že „si je vědom skutečnosti, že doménová jména či emailové adresy díky tzv. systému IDN (Internationalized Domain Names) již mohou obsahovat znaky národních abeced, přičemž dochází k rozšiřování využití takových znaků v e-mailových adresách (srov. např. Sondy do nitra internetu 195. IDN – domény s diakritikou. Veřejná správa č. 10/2010, str. 24). Na druhou stranu ovšem nelze vyjít z toho, že by využití diakritických znamének již bylo zcela standardní součástí všech domén a běžnou součástí adres užívaných pro elektronickou komunikaci (srov. např. vyjádření správce domény cz - CZ.NIC - na <http://háčkyčárky.cz>). Jestliže tedy žalovaný nemohl odeslat žalobou napadené rozhodnutí na stěžovatelem označenou elektronickou adresu, nestalo se tak v projednávané věci v důsledku jednorázového pochybení některého z jeho zaměstnanců či technické závady, ale v důsledku systémového problému technického charakteru. Nelze ostatně nevyjádřit podiv nad tím, že elektronickou adresu obsahující diakritická znaménka zvolila právě osoba vystupující v řízení před správními orgány jako zástupce účastníků, u níž se předpokládá, že jí budou doručovány písemností ze strany různých správních orgánů, jejichž úroveň technické vybavenosti a dostupnost moderních technologií či programů může být často zcela odlišná.“ Tyto závěry se přitom bez dalšího uplatní i v projednávané věci, neboť citovaný rozsudek se týkal totožného problému vztahujícího se k totožné zmocněncově elektronické adrese.

[32] Neopodstatněná je konečně i námitka, že žalovaný měl s pomocí IT specialistů danou adresu přeformulovat do jiného formátování, neboť jak Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 4. 5. 2016, č. j. 6 As 99/2015 – 50, „správní orgán je povinen doručovat na elektronickou adresu účastníka řízení tak, jak byla uvedena, resp. jak se svým zápisem správnímu orgánu jevila, a není povinen zjišťovat, jaká adresa by se pod sdělenou adresou mohla skrývat po ‚překladu‘ doménového jména do komunikačního jazyka veřejné datové sítě, resp. po jejím zápisu v odlišném kódování, než které je v elektronické komunikaci běžně využíváno. Není přitom rozhodné, zda odpovídající ‚překlad‘ elektronické adresy není technicky možný z důvodů na straně žalovaného správního orgánu, či se jedná o důsledek záměrného zneužití systému IDN na straně účastníka řízení.“ Postup, který po správním orgánu vyžaduje stěžovatel, by byl nadto zjevně v rozporu s § 19 odst. 3 správního řádu, podle něhož je primárním a výslovně vyjádřeným účelem doručování na elektronickou adresu urychlení řízení.

[33] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že shodně s krajským soudem shledal postup žalovaného souladným se zákonem, neboť žalovaný nebyl o doručování na elektronickou adresu Y v daném řízení požádán a povinnost doručovat na tuto či jinou elektronickou adresu nevyplývala ani z žádostí učiněných v průběhu řízení před městským úřadem. Krajský soud proto nepochybil, pokud rozhodnutí žalovaného považoval za doručené fikcí ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu dne 25. 8. 2014 a žalobu usnesením odmítl jako opožděnou.

VI. Závěr a náklady řízení

[34] Kasační námitky tedy nebyly Nejvyšším správním soudem shledány důvodnými a ani z přezkumu dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., který Nejvyšší správní soud provádí z úřední povinnosti, nevyplýnul důvod pro zrušení napadeného usnesení krajského soudu.

Kasační stížnost proto byla v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. větou poslední zamítnuta.

[35] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Toto právo by náleželo žalovanému, protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že ani žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu